

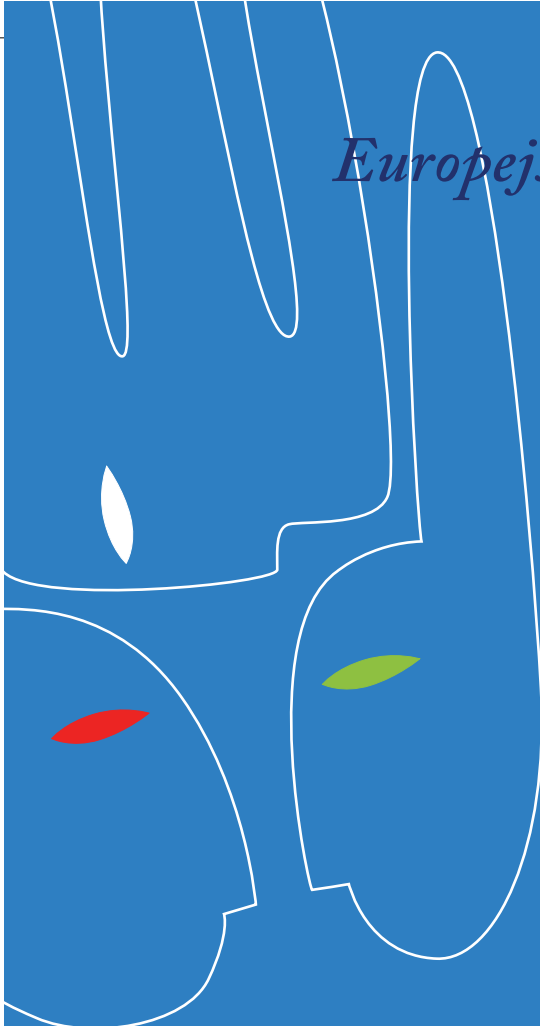
Karta społeczna *w zarysie*

European
Social
Charter

Charte
Sociale
Européenne

Europejska Karta Społeczna

Prawa człowieka dla wszystkich, na co dzień

Europejska Karta Społeczna (dalej "Karta") jest traktatem Rady Europy, który określa prawa człowieka w życiu codziennym i gwarantuje przestrzeganie ich przez państwa, które do niego przystąpiły.

Tabela na stronie 7 pokazuje, które kraje podpisały i ratyfikowały Kartę.

Zawartość Karty została rozszerzona; Zrewidowana Europejska Karta Społeczna z 1996 roku stopniowo zastępuje traktat z 1961 roku.

Prawa gwarantowane przez Kartę

Karta gwarantuje wolności i podstawowe prawa na co dzień, takie jak

Prawo do mieszkania

- dostęp do mieszkań o odpowiednim standardzie, przystępnej cenie i wystarczających gwarancjach prawnych, szczególnie dla najsłabszych;
- procedury ograniczające przymusową eksmisję i gwarancje środków odwoławczych;
- w przypadkach eksmisji, poszanowanie godności osób nimi objętych;
- schroniska o odpowiedniej jakości i w wystarczającej ilości dla bezdomnych w czasie oczekiwania na mieszkanie, a dla dzieci nawet gdy znajdują się w sytuacji niegodnej z prawem;
- równy dostęp dla cudzoziemców do mieszkań socjalnych i zaszków mieszkaniowych;
- budownictwo socjalne i / lub pomoc mieszkaniowa dla osób o niskich dochodach oraz grup zagrożonych wykluceniem społecznym;
- skrócenie czasu oczekiwania na przydział mieszkania socjalnego i możliwość odwołania się w przypadku nadmiernego czasu oczekiwania.

Zdrowie

- dostęp do efektywnego systemu ochrony zdrowia dla każdej osoby;
- polityka zapobiegania chorobom, w tym zapewnienie zdrowego środowiska;
- eliminacja zagrożeń zawodowych dla zdrowia – gwarancja bezpieczeństwa i higieny pracy w regulacjach prawnych oraz w praktyce;
- ochrona macierzyństwa.

Edukacja

- bezpłatna edukacja na poziomie podstawowym i średnim;
- bezpłatne i efektywne poradnictwo zawodowe;
- dostęp do przygotowania do zawodu (ogólne i zawodowe szkolnictwo średnie), do uniwersyteckiego i pozauniwersyteckiego szkolnictwa wyższego, szkolenia zawodowego, w tym szkolenia ustawicznego;
- integracja szkolna dzieci niepełnosprawnych;
- dostęp do edukacji i szkolenia zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

Zatrudnienie

- wolność zrzeszania się w związki zawodowe i tworzenia organizacji pracodawców w celu ochrony interesów ekonomicznych i socjalnych; wolność wstępowania lub niewstępowania do tych organizacji;
- promocja konsultacji respektujących parytet, rokowań zbiorowych oraz mechanizmów pojednawczych i dobrowolnego arbitrażu;
- prawo do strajku;
- zakaz pracy przymusowej;
- zakaz zatrudniania dzieci poniżej 15 lat;
- specjalne warunki zatrudnienia osób w wieku 15-18 lat;
- prawo do zarabiania na życie pracą swobodnie wybraną;
- polityka gospodarcza i społeczna mająca na celu zapewnienie pełnego zatrudnienia;
- sprawiedliwe warunki pracy w zakresie wynagrodzenia i czasu pracy;
- ochrona godności w pracy oraz ochrona przed molestowaniem seksualnym;
- ochrona w przypadku zwolnienia z pracy;
- dostęp do zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych.

Ochrona prawna i społeczna

- status prawny dziecka;
- postępowanie z młodocianymi przestępcami;
- ochrona przed przemocą i złym traktowaniem;
- zakaz jakichkolwiek form wykorzystywania (seksualnego i innych);
- prawna ochrona rodziny (równość pomiędzy małżonkami, równe traktowanie dzieci, ochrona dzieci w przypadku rozpadu rodziny);
- prawo do zabezpieczenia społecznego, pomocy społecznej oraz świadczeń socjalnych;
- prawo do ochrony przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- opieka nad dziećmi;
- prawa osób starszych: wystarczające dochody, usługi i udogodnienia, mieszkalnictwo, opieka zdrowotna, poszanowanie prywatności w placówkach.

Przepływ osób

- prawo do łączenia rodzin;
- prawo do opuszczenia kraju;
- ograniczenie okoliczności, w których wydalenie jest możliwe i gwarancje proceduralne w przypadku wydalenia;
- uproszczenie formalności imigracyjnych.

Niedyskryminacja

Prawa zawarte w Karcie muszą być zagwarantowane dla wszystkich, w tym dla cudzoziemców mających miejsce zamieszkania i / lub pracujących legalnie, bez względu na rasę, płeć, wiek,

kolor skóry, język, religię, poglądy, pochodzenie narodowe lub pochodzenie społeczne, stan zdrowia czy przynależność lub nieprzynależność do mniejszości narodowej lub inny status.

Europejski Komitet Praw Społecznych

Zgodność zobowiązań zawartych w Karcie kontroluje Europejski Komitet Praw Społecznych (dalej "Komitet"). W jego skład wchodzi piętnastu niezależnych i bezstronnych członków, wybieranych przez Komitet Ministrów Rady Europy na sześcioletnią kadencję z możliwością jednokrotnego ponownego wyboru. Komitet działa w ramach dwóch procedur: procedury opartej na sprawozdaniach krajowych i procedury skarg zbiorowych.

Procedura oparta na sprawozdaniach krajowych

Umawiające się Strony przesyłają regularnie sprawozdania dotyczące wprowadzania w życie postanowień Karty, tak w regulacjach prawnych, jak i w praktyce. Poszczególne sprawozdania dotyczą wybranych postanowień Karty przyjętych przez Umawiającą się Stronę.

Komitet bada sytuację w poszczególnych państwach i decyduje o zgodności lub niezgodności istniejącej w nich sytuacji z Kartą. Jego «wnioski» są publikowane corocznie.

Jeżeli dane państwo nie podejmuje działań w odpowiedzi na decyzję Komitetu o niezgodności sytuacji z wymogami Karty, Komitet Ministrów może skierować do tego państwa zalecenie wprowadzenia zmian w prawie lub praktyce. Pracę Komitetu Ministrów przygotowuje Komitet Rządowy składający się z przedstawicieli rządów Umawiających się Stron, przy wsparciu obserwatorów reprezentujących europejskich partnerów społecznych.

Procedura skarg zbiorowych

Protokół dodatkowy do Karty, który wszedł w życie w 1998 roku, pozwala krajowym związkom zawodowym i krajowym organizacjom pracodawców, europejskim związkom zawodowym i europejskim organizacjom pracodawców (Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (ETUC), BUSINESSEUROPE (dawniej UNICE) oraz Międzynarodowej Organizacji Pracodawców (IOE)), a także międzynarodowym organizacjom pozarządowym, złożyć skargę do Komitetu w sprawach dotyczących naruszenia Karty. Krajowe organizacje pozarządowe mogą to zrobić, jeżeli zainteresowane państwo złożyło oświadczenie w tej sprawie.

Skarga musi zawierać informacje stwierdzające, że wnioskodawca spełnia wymogi Protokołu i wskazać państwo, któremu zarzuca naruszenie, przepis lub przepisy Karty, na których skarga się opiera, jak również przedmiot skargi wraz z uzasadnieniem i odpowiednią dokumentacją.

Skarga musi być sporządzona w języku angielskim lub francuskim, albo, w przypadku organizacji

krajowych, w oficjalnym języku (lub w jednym z oficjalnych języków) danego państwa.

Skarga jest badana przez Komitet, a gdy zostanie uznana za dopuszczalną, rozpoczyna się pisemna procedura polegająca na wymianie wyjaśnień i uwag między stronami. Komitet może podjąć decyzję o przeprowadzeniu publicznego przesłuchania w trakcie rozpatrywania skargi.

Następnie Komitet podejmuje decyzję co do meritum i przekazuje ją zainteresowanym stronom skargi oraz Komitetowi Ministrów w sprawozdaniu, które jest podane do publicznej wiadomości najpóźniej w ciągu czterech miesięcy od daty jego przekazania Komitetowi Ministrów.

W przypadku, gdy Komitet stwierdza naruszenie Karty, Komitet Ministrów Rady Europy zaprasza dane państwo do wskazania działań, jakie zostaną podjęte w celu dostosowania sytuacji do wymogów Karty. Komitet Ministrów przyjmuje rezolucję i może, w stosownych przypadkach, zalecić państwu podjęcie konkretnych środków w celu doprowadzenia sytuacji do zgodności z Kartą.

Efekty stosowania Karty w Umawiających się Stronach

System monitoringu Karty doprowadza do zmian ustaw i praktyki krajowej Umawiających się Stron w taki sposób, aby sytuacja była zgodna z treścią zobowiązań wynikających dla nich z Karty. Szczegółowe informacje o wprowadzanych zmianach w poszczególnych krajach są zawarte w materiałach informacyjnych dostępnych na stronie internetowej Karty.

Aby uzyskać więcej informacji na temat Karty, odwiedź stronę:

www.coe.int/socialcharter

– strona internetowa Karty zawiera, między innymi, wszystkie sprawozdania krajowe, wnioski i decyzje Europejskiego Komitetu

Praw Społecznych oraz karty informacyjne o Umawiających się Stronach;

- baza danych Karty i zbiór orzecznictwa, dostępne w internecie, ułatwiają poznanie i wykorzystywanie orzecznictwa Europejskiego Komitetu Praw Społecznych;
- bibliografia jest regularnie aktualizowana.

Department of the European Social Charter and the European Code of Social Security

Directorate General Human Rights and Rule of Law

✉: social.charter@coe.int

www.coe.int/socialcharter

Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Państwa członkowskie Rady Europy i Europejska Karta Społeczna

Stan na 04/04/2012 roku

Państwo członkowskie	Data podpisania	Data ratyfikacji	Przyjęcie procedury skarg zbiorowych
Albania	21/09/98	14/11/02	
Andora	04/11/00	12/11/04	
Armenia	18/10/01	21/01/04	
Austria	07/05/99	20/05/11	
Azerbejdżan	18/10/01	02/09/04	
Belgia	03/05/96	02/03/04	23/06/03
Bośnia-Hercegowina	11/05/04	07/10/08	
Bulgaria	21/09/98	07/06/00	07/06/00
Chorwacja	06/11/09	26/02/03	26/02/03
Cypr	03/05/96	27/09/00	06/08/96
Czechy	04/11/00	03/11/99	04/04/12
Dania	*	03/05/96	03/03/65
Estonia	04/05/98	11/09/00	
Finlandia	03/05/96	21/06/02	17/07/98 X
Francja	03/05/96	07/05/99	07/05/99
Gruzja	30/06/00	22/08/05	
Niemcy	*	29/06/07	27/01/65
Grecja	03/05/96	06/06/84	18/06/98
Węgry	07/10/04	20/04/09	
Islandia	04/11/98	15/01/76	
Irlandia	04/11/00	04/11/00	04/11/00
Włochy	03/05/96	05/07/99	03/11/97
Łotwa	29/05/07	31/01/02	
Lichtenstein	09/10/91		
Litwa	08/09/97	29/06/01	
Luksemburg	*	11/02/98	10/10/91
Malta	27/07/05	27/07/05	
Moldowa	03/11/98	08/11/01	
Monako	05/10/04		
Czarnogóra	22/03/05	03/03/10	
Holandia	23/01/04	03/05/06	03/05/06
Norwegia	07/05/01	07/05/01	20/03/97
Polska	25/10/05	25/06/97	
Portugalia	03/05/96	30/05/02	20/03/98
Rumunia	14/05/97	07/05/99	
Federacja Rosyjska	14/09/00	16/10/09	
San Marino	18/10/01		
Serbia	22/03/05	14/09/09	
Słowacja	18/11/99	23/04/09	
Słowenia	11/10/97	07/05/99	07/05/99
Hiszpania	23/10/00	06/05/80	
Szwecja	03/05/96	29/05/98	29/05/98
Szwajcaria	06/05/76		
Była Jugosłowiańska Republika Macedonii	27/05/09	06/01/12	
Turcja	06/10/04	27/06/07	
Ukraina	07/05/99	21/12/06	
Zjednoczone Królestwo	*	07/11/97	11/07/62
Liczba państw	47	2+ 45 = 47	11 + 32 = 43
			15

Daty na szarym tle odnoszą się do dat podpisania i ratyfikacji Karty z 1961 roku, pozostałe odnoszą się do podpisania i ratyfikacji Zrewidowanej Karty z 1996 roku.

* Państwa, których ratyfikacja jest konieczna do wejścia w życie Protokołu Zmieniającego z 1991 roku. W praktyce, zgodnie z decyzją Komitetu Ministrów, Protokół ten jest już stosowany.

X Państwa uznające prawo krajowych organizacji pozarządowych do wnoszenia skarg zbiorowych

www.coe.int/socialcharter

Graphic Design: Luca Rimini – October 2012 – PREMS 224712 POL

European
Social
Charter

Charte
Sociale
Européenne

